

Mézeskalács

64. évfolyam • 2016. szeptember • Ára 50 dinár

Köszöntő

A hosszú nyári szünidő után végre ismét itt vagyunk. Remélem, kipihentétek magatokat és sokat játszottatok. Jó újra látni a barátokat, és elmesélni, ki mit csinált, merre járt a nyáron, igaz? Írjátok le, milyen érdekes kalandokban volt részetek a vakáció alatt!

Szeptember az első őszi hónap, a fák és bokrok csodálatos sárga, piros, narancssárga színekbe borulnak, majd lassan hullani kezdenek a levelek. A természetben járva különböző színes terméseket, bogyókat és más kincseket találunk. Biztosan ti is szeretitek érdekes dolgokat gyűjteni, hiszen jókat lehet velük játszani. Tudjátok-e, ki szeret még ilyenkor ősszel keresgélni? Mely erdei állatok gyűjtögetik a télirevalót? Fel tudtok sorolni néhányat?

A falun élő gyerekek biztosan jól ismerik a baromfiudvar lakóit. Rajzoljátok le őket, és küldjétek el az októberi rajzpályázatra!

Ezenkívül készíthettek madárijesztős rajzokat is, lehetnek ijesztőek vagy viccesek, engedjétek szabadjára a fantáziátokat.

Az új tanévben is várjuk rajzaikat, fogalmazásaitokat. Legyetek szorgalmasak, jó tanulást, sok sikert és vidám iskolaévet kívánok!

Kriszti

Rajzpályázat

Októberre:

- A baromfiudvar
- Madárijesztő
- Ősz a természetben

Novemberre:

- Tűzoltók

Szárnybontogató

- A szünidőben történt
- Mesék, versek

Fedőlap: Ollai Ákos, 4. osztály, Emléiskola, Zenta

CIP – A készülő
kiadvány katalógizálása
A Matica srpska Könyvtára,
Újvidék (Novi Sad)

ISSN 0352-6070
COBISS.SR-ID 16291074

Vajdaság
Autonóm Tartomány

Magyar Nemzeti Tanács

BETHLEN GÁBOR
Alap

A Mézeskalács megjelenését támogatja:

MÉZESKALÁCS – a legkisebbek irodalmi és foglalkoztató folyóirata ■ Megjelenik a tanévben havonta egyszer ■

■ Első szám: 1953 (mellékletként), 1954 májusa (külön lapként) ■ Alapító (laptulajdonos): **Magyar Nemzeti Tanács** ■ Kiadja: a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad (Újvidék), Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■

■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője:

Nagy Magdolna ■ A Mézeskalácsot szerkeszti: **Botza Gyarmati Krisztina** ■ Lektor: **Takács Ilona** ■

Grafikai szerkesztő: **Buzás Mihály** ■ ☎ 021/475-400-8 ■ Leveleiteket a következő címre küldhetitek: **Mézeskalács, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.** ■ Kéziratokat és rajzokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

■ www.jopajtas.com, e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.com ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya.

Tel/fax: 021/557-304 ■ e-mail (csak laprendelési ügyekben): plasman@magyarszo.com

■ Nyomtatja: Magyar Szó Kft. – FORUM Nyomda, Újvidék, felelős vezető: **Berta Zoltán** igazgató ■

■ Honlap-megjelenítés: www.tippnet.rs ■ Előfizetés egy évre 500 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■

Hofman Dorián, 3. osztály, Ady Endre iskola, Torda

Itt van az ősz...

Csiga-biga, kis bogár
itt van az ősz, megy a nyár.
Hideg eső permetez,
s házatokon nincs eresz.

Csiga-biga, kis bogár
fagyos lesz majd a határ.
Fütyül a szél, hull a hó,
s házatokon nincs ajtó.

A kis csiga nem beszél,
bogárka sem döngicsél.
Búvik földbe, faodvába,
levél dunnát húz magára.

„Szervusz világ!” – azt
sem mondja
úgy elalszik, mint a bunda.

Balogh Eszter

Őszi üvegtöltögető

Az őszi hónapok a gyűjtögetésről szólnak: úton-útfélen találunk valami szépet, érdekeset, amit muszáj felvenni. Hol egy gyönyörű falevelet, hol egy tobozt, vagy gesztenyét, nem beszélve a pirosló bogyókról, vagy a kavicsokról. Egy unalmas délutánon csodaszép őszi dekorációt készíthettek belőlük.

A következő töltögetős játékhoz csak néhány befőttes üvegre lesz szükség, és persze minél többféle őszi kincsre. Nincs is más dolgotok, mint szépen sorban megtölteni a kis üvegeket a természetben talált termékekkel, bogyókkal, levelekkel. A gyűjteményt kiegészíthetitek az éléskamrában talált magokkal is. Próbáljátok szépen, mutatósan elrendezni az üvegek tartalmát (pl. rétegezve)!

Néhány ötlet:

– Töltögetés közben szép sorban elmondhatjátok az összes hozzávaló nevét. Beszélgethettek arról is, mit főzünk a babból, len-

cséből, sárgaborsóból, mire használhatjuk a diót, melyik gesztenyét tudjuk megenni (a szelíd gesztenyét), és hogy mely állatok kedvenc eledele a kukorica.

– Hasonlítsátok össze a terméseket, leveleket, magokat! Melyik nagyobb szemű: a kukorica, vagy a bab? A gesztenye, vagy a mogyoró? Vajon melyiket kell alulra tenni? Próbáljátok is ki! Ha először a gesztenyét rakjátok az üvegbe, az apróbb szemű termések be tudnak folyni a réseken, lyukakon.

– A gyerekek az érzékszerveikkel alaposan megismerhetik az üvegbe rakosgatott dolgokat: megtapintják, belemarkolhatnak, szoríthatják, érzik a formáját, látják a sokféle színt és még a jellegzetes illatukat is érezhetik. Az apró terméseket nem könnyű az üvegbe helyezni. Nagyon jó ujjgyógyító játék!

– Ha elkészültek a kis alkotások, tegyétek őket jól látható helyre, díszítsétek velük a szobát, termet!

Dúdoló

A, a, a

sfmrđ

A, a, a, ma van bú - csú - zás nap - ja.

A - zért já - runk se - reg - gel,

Hogy tré - fál - junk ked - vünk - kel.

A, a, a, ma van bú - csú - zás nap - ja.

Bé, bé, bé, iskolába menjünk bé!

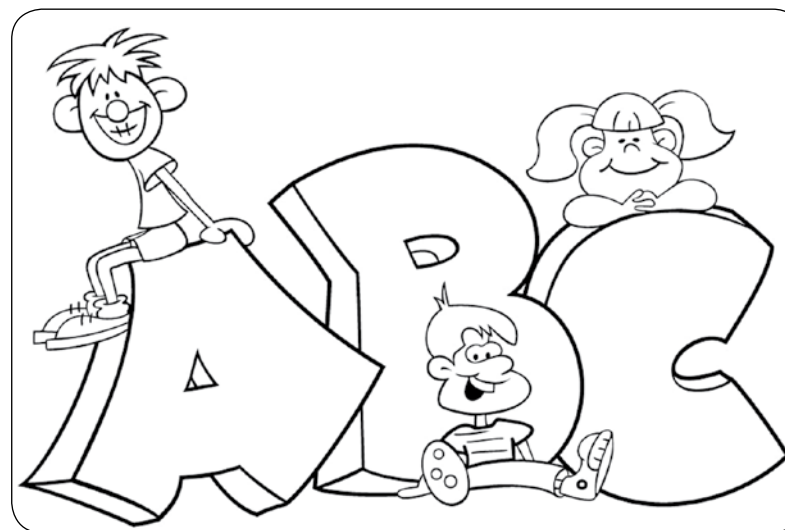
Szüleink öröme, tanítónknak kedvére

bé, bé, bé, iskolába menjünk bé!

Cé, cé, cé, előbb mondjuk: ábécé.

Azután lesz nagy lecke, ha érünk nehezére.

Cé, cé, cé, előbb mondjuk: ábécé.

Cinegenaptár – Szeptember

– És most milyen hónap következik? – kérdezte Picinyke az Öreg Verébtől.

– Szeptember – felelte az Öreg Veréb. – Az ősz első hónapja.

Csakugyan: a nap már nem tűzött olyan erősen, észrevehetően rövidültek a napok, hosszabbodtak az éjszakák, egyre sűrűbben öntözték esők a felhőket.

Először a mezőre érkezett meg az ősz. Picinyke látta, ahogy az emberek behordják szekereiken a gabonát a faluba, onnan pedig a városba. Hamarosan egész néptelen lett a mező, csak a szél csatangolt rajta kedvére szélteben-hosszában. Egy este aztán elült a szél, a felhők is szétoszlottak az égen. Reggelre Picinyke nem ismert rá a mezőre: csupa ezüst volt, finom, vékony ezüst fonalkák úsztak fölötté a levegőben. Egy ezüstszál éppen Picinyke mellett ereszkedett le egy bokorra. Parányi gömb volt a végén. Amikor jobban megnézte Picinyke, látta, hogy a kis gömb nem más, mint egy kicsiny pók. Nem sokat

gondolkozott, odavágott a csőrével, és bekapta.

De jóízú volt! Csak a csőre lett csupa ragadós pókháló tőle.

Az ezüstös pókfonalak lassan lebegtek a mező fölött, leszálltak a tarlóra, a bokrokra, az erdő fáira: így szóródtak szét a fiatal pókok a világban. Otthagyták léghajójukat, kerestek egy kis rést a fakérgen vagy a földben, belebújtak, ott húzták meg magukat tavaszig.

Az erdőn már sárgult, pirosodott, barnult a sok levél. A madárfészekaljok kis csapatokba gyűltek, a csapatok pedig nagy seregbe. Vándorútra készülődtek.

Egyre-másra megjelentek olyan madarak is, amelyeket soha azelőtt nem látott Picinyke. Hosszú lábú, tarka szalonkák, különös fajtájú kacsák. Leszálltak a patakpartra vagy a mocsárba, egy napig ettek, pihentek, éjjel aztán felkerekedtek, továbbszálltak arrafelé, ahol delel a nap. Mocsári és vízimadarak költöztek délre messzi északról.

Egyszer a mezőn, egy bokorban, magához hasonló, jókedvű cinegecsapattal találkozott: a nyakuk fehér volt, begyük sárga, hosszú, fekete nyakkendőt viseltek. A mezőn röpködtek, bokrosból bokrosba szálltak.

Picinyke még be sem mutatkozhatott nekik, amikor a bokor alól nagy zajjal, rikoltozással fogolycsapat rebbent föl. Félelmetes, rövid mennydörgés csattant – s az egyik kis cinege, éppen aki Picinyke mellett ült az ágon, szótlanul lefordult a földre. Távobbb meg két fogoly bukfcencet vetett a levegőben, aztán élettelenül zuhant lefelé.

Picinyke ijedtében fel sem röpött, ott gubbasztott az ágon, halálra váltan. Amikor magához tért, nem volt körülötte senki: se cinege, se fogoly.

Egy szakállas ember közeledett, puska volt a kezében. Odament a két fogolyhoz, fölvetette és elkiáltotta magát:

– Másenka!

Vékony hangocska válaszolt neki az erdőszélről. Pöttöm kislány szaladt a vadász felé. Megismerte Picinyke mindjárt: az a kislány, aki megfutamította a medvét a málnásban. Most gombával volt tele a kosara.

Elfutott a bokor mellett, meglátta a földön az ágról lefordult kis cinkét, megállt és fölvetette. Picinyke meg sem moccan az ágon.

A kislány mondott valamit az apjának, az odaadta neki a kulacsát, és Másenka vizet fröccsentett a dermedt cinegére. A kis madár felnyitotta a szemét, kitérta szárnyát, és felröppent – odahúzódott Picinyke mellé a bokorba.

Másenka meg boldogan nevetett, és boldogan iramodott az apja után.

Gaál Barbara, 2. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Dani különös ötlete

Reggel jót nevettünk magunkon – és egymáson. Olyanok voltunk, akár az óvodás bohócok, pedig mi nem is tettünk piros orrot magunkra. Mégis pirult az orrunk. Pirosra csípte a hideg. Legközelebb nem hagyom magamat, visszacsípem, aztán majd meggondolja, hogy csipkedjen-e tovább...

Amikor kinéztünk a csoportszoba ablakán, csodálkozva láttuk, hogy az udvar fáiról, pitty és potty, hullanak lefelé a levelek. Szépek voltak, de sajnáltam őket.

– Menjünk ki, óvó néni! – szólalt meg Kata.

– Szedjünk szép leveleket! – kérte Nárcisz.

Daninak furcsa ötlete támadt:

– Ha minden levél lehullik, üresek lesznek a fák! Menjünk, és ragasszuk vissza őket! Én a fára is szívesen felmászom.

– Kedves vagy, de semmi szükség rá. A levelek minden ősszel lehullanak. Tavasszal újak nőnek helyettük. Nem bánom, kimehetünk, de előtte fel kell öltöznünk. Mielőtt kimegyünk, beszéljessünk az öltözködésről! Mit kell felvennünk?

– Inget, nadrágot!

– Pulóvert, kabátot!

– Köszönöm, nagyon okosak vagytok, de a kislányok és a kisfiúk ruhája nem teljesen egyforma. Kata blúzt vesz fel, Dani inget, Hajni szoknyát, Döme nadrágot.

– Én is vehetek fel nadrágot! – húzta ki magát Hajni.

– De én sohasem veszek fel szoknyát! – vágott vissza Döme.

– Nem is kell! Van egy nép, skótoknak hívják őket, ott különleges alkalmakkor, ünnepeken, a férfiak is szoknyát vesznek magukra.

– A lányok ruhája színesebb is! – mondta okosan Soma.

Nemhiába, az én uncsitesóm!

– Azt mondtam az előbb, hogy a lányok és a fiúk nem egyformán öltözködnek. Segítek két rövidke verssel. Meg is tanulhatjuk. Először a fiúkét mondom el:

*Alsónadrág, hosszúnadrág,
ilyen az a fiús világ.*

*Ing, pulóver legfelül,
s hogyha a szél hegedül:
felveszem a kabátom,
a rossz időt nem bánom.*

*Szandál, cipő, télen csizma:
az én lábam mind elbírja.*

Ladócki Ádám, 4. osztály, Emlékiskola, Zenta

– Márta néni! Márta néni! A kislányok nem alsónadrágot hordanak! – segített Vírág.

– Nem ám, figyeld csak a nektek szóló verset!

*Reggel jókor, fürgén kelek,
oviba megy minden gyerek.*

*Bugyit veszek, zoknit, szoknyát,
blúzból is szép, színes formát.*

*Nyáron szandál, ősszel cipő:
nem tréfál meg a rossz idő.*

*Télen sapkát, hozzá sálát:
megnézem a ruhatárat.*

*Hóviharban, hideg szélben:
csizmában a lábam nékem.*

– Sapkát kislányok és kisfiúk is viselnek. Megvédi a fejünket a hidegtől:

*Siet az ős hideg széllel,
sustorog a sok kéménnyel.
Sapkát teszek fejemre,
mert vágyom a melegre.*

– Ti is tegyetek sapkát a fejetekre, s kabátot és kinti cipőt is veszünk magunkra. Gyorsan felöltözzünk, azután gyűjtünk gyönyörű leveleket. Segítek az öltözködésnél.

Így is történt. Hipp és hopp, a mi óvó nénink nemcsak okos, ügyes is, az ő segítségével fürgén felöltöztünk. Közben azt is észrevettem, hogy Dani (biztos, ami biztos) ragasztót csúsztatott a zsebébe.

Odaálltunk a legnagyobb fa alá. Hullottak ránk a levelek. Megpróbáltuk a levegőben elkapni őket. Néha sikerült.

Dani egy másik fa alatt álldogált. Hátal nekünk. Lehajolt, felkapott egy levelet. Körülnézett. A zsebébe nyúlt. Biztosan a ragasztót vette ki... Körülnézett. Csinált valamit, majd a levelet a fa ágához szorította. Körülnézett. A levél várt egy picit, aztán leesett a földre. Gyorsan lehajolt érte, nézgette. Körülnézett. Ismét a zsebébe nyúlt. Biztosan ragasztót kent rá. Ismét próbálkozott. A színes őszi levél lehullott a földre. Körülnézett. Már mindenki őt figyelte. Oda mentünk hozzá.

– Danikám, felesleges munkát végzel! Ez a természet rendje. Ezeket a fákat éppen azért nevezik lombhullatónak, mert ősszel lehullanak róluk a levelek. Emlékszel? Odabent már mondtam: tavasszal, amikor megint napsütés lesz, és kellemes meleg fogad bennünket idekint, rügyeznek a fák...

– ...és új levelek nőnek belőlük a fák ágaira – segített az óvó néninek Nárcisz.

Erre aztán Dani is megnyugodott.

Szép sárga, barna, piros – ahogy az óvó néni mondta –, színes leveleket gyűjtöttünk. Odabent vázába tettük őket. Néhányat papírra ragasztottunk. Dani különösen élvezte...

Márta néni megdicsért bennünket, amiért ilyen ügyesek voltunk. Mi is büszkén néztük a falon lévő levélképeket. Az óvó néni a jelünket is odarajzolta.

Délután majd megmutatom az anyukámnak.

Devecsery László
Kisbuki az óvodában című
könyvéből

Elsős leszek

Elsős leszek
Akár hiszed, akár nem.
Nagyon jó az én kedvem.
Tudod minek örülök?
Iskolába kerülök.

Szép volt a nyár, szép nagyon,
Sütkéreztem a napon.
Játszottam és ugráltam,
Szaladgáltam, bringáztam.

Halacskákkal versengve,
Úszkáltam a tengerbe'
Homokváram összedűlt,
A sárkányom elrepült.

Nincs már minek maradnom,
Van helyette más dolgom.
Nagy vagyok már iskolás,
Kezdődjön a tanítás!

Matos Maja

Svarc Katarina,
2. osztály,
Szervó Mihály
iskola, Muzslya

Az én kertem

Van nekem egy diófám,
de az olyan fajta;
dió terem rajta,
mellette az almafám,
azon pedig alma.
Mellettük egy szilvafám,
nézem, nézem, mintha
annak ágán se egyéb
teremne, csak szilva.

Tudom, el se hiszitek,
hiába is mondom,
van ribizlibokrom is,
és azon a bokron,
azon is csak ribizli,
azon se nőtt még soha
se szőlő, se mandula –
ilyen az én kertem,
azért tán, mert ingyen kaptam,
nem a boltban vettem!

Zelk Zoltán

Hofman Szofia,
6 éves óvodás,
Udvarnok

A fecskerepülőtéren

A Nyár gondolt egyet és nagy titokban összecsomagolt. Elvitte az égről a kéket, a fákról a zöldet, elvitte a virágok szép színes szirmát, a napsugarak melegét és elrepült messze tájak felé.

Az Ősz csak ezt leste. Mindjárt a Nyár helyére költözött, de nem egyedül. Magával hozta barátait, a mindig mérges Szelet és a hol pityergő, hol síró-rívó Esőt.

Hűvösre fordult az idő. A legöregebb fecskék nagygyűlésre hívták össze az öregeket, fiatalokat a fecskerepülőtérré, a villanydrótokra.

A fiatal fecskék szüleik körül csivogtak. Nem értették, micsoda nagy esemény van készülöben, bár hallották már a fecskerkonszágtól emlegetni.

– Itt az ideje, hogy elköltözzünk.

De a kislefcsék, akik itt születtek, nem tudták elképzelni, hogy itt hagyják puha fészüket, a gyerekeket, akikkel egy fedél alatt laktak. Az ő ereszkük alól repdestek ki és be fészükbe, onnan kukucskáltak kíváncsian ki a fogócskázó, bújócskázó kislányokra, kisfiúkra. Megszerették őket, de a gyerekek is örültek nekik. A gyülekezés előtt nem sokkal azonban a kislefcsék furcsa dolgokat láttak, amikor bekandikáltak az ablakukon. Piros, kék, sárga táskákba könyveket, füzeteket rakosgattak. „Talán ők is elköltöznek?” – gondolták a kislefcsék. Fecskemama akkor elmesélte nekik, hogy ilyenkor iskolába készülődnek a gyerekek, ahol – mondta büszkén – róluk is tanulnak.

– És mi hova költözzünk? – kérdezték a kislefcsék.

– Figyeljete csak, mindjárt megtudjátok – hangzott a válasz.

Valóban. A legöregebb fecske csendet kért és fecskenyelven érdekes dolgokat mondott a fiatal fecskéknek, amikor már megtelt a fecskerepülőtér:

– Ti, akik itt születtetek, nemsokára meglátjátok majd messze-messze másik hazátokat, a mi téli otthonunkat. Itt már hidegre fordult az idő – folytatta a bölcs öreg fecske –, és mi fecskék csak a meleget szeretjük, a napsugarat. Télen tollunk nem óv meg a hótól, fagytól, elpusztulnánk, ha itt maradnánk. Ott, túl a tengereken, a másik hazánkban nyár van, amikor itt hideg a tél. Kék az ég, zöld a fű, simogató a napsugár. Ott is várnak, szeretnek minket a gyerekek. De nem leszünk hűtlenek ehhez a hazánkhoz sem. Amint meghalljuk a tavasz csengetését, visszatérünk ide, a régi fészünkbe.

Az öreg fecske ezután elhallgatott. A fiatal fecskék elámultak azon, amit a másik hazáról, a tengerekről hallottak. Izgatottan várták már az indulás idejét. Nem kellett sokáig várniuk – mint egy titkos jele – egyszerre repültek fel a fecskerepülőterekről – villanydrótokról, háztetőkről a fecskék.

Egyszer csak megpillantották lent a piros, sárga, kék hátitáskás kisiskolásokat, amint búcsút integettek feléjük a magasba.

– Gyertek vissza nemsokára! – kiáltották.

De ezt már nem hallották a messze, magasan szálló fecskék. Barátságos, fodros felhők kísérték őket, vigyáztak rájuk hosszú útjukon.

Osváth Erzsébet

Traktor-mese

Kobak meglátott egy traktort. Piros volt, és nagy kerekei voltak. – Szép – mondta Kobak. – Ugye mind megissza a tejet? – kérdezte Mamától.

– A traktor nem iszik tejet.
– De ugye mind megesszi a vajás kenyérét?

– A traktor nem eszik vajás kenyeret.
– De ugye megmossa a kerekeit?
– A traktor nem mosakodik.
– De ugye este szépen lefekszik és elalszik?

– A traktor nem alszik.
– De ugye reggel veszi a táskáját és megy óvodába?

– A traktor nem jár óvodába.
– De ugye jó kis traktor, és szót fogad a mamájának?

– A traktornak nincs mamája.
– Szegény traktor! De miért nincs?
– Mert gép – mondta Mama. – Nem eszik, nem iszik, nem alszik, nem megy óvodába, és nincs mamája. Csak gép, kerekei vannak,

azok forognak, ha megindítja a traktorista. Ha megindítja, megy.

– Csak akkor, ha megindítják?
– Csak akkor.
– Mert gép?
– Mert gép.
– És az autó is csak akkor megy?

– Az autó is.
– Az autó sem iszik tejet?
– Nem iszik.
– És nem eszik vajás kenyeret?
– Nem eszik.
– És nem alszik?
– Nem alszik.
– És nem megy óvodába?
– Nem megy.
– És nincs mamája?
– Nincs.
– Szegény autó, akkor ő is csak egy gép.

De én azért a kicsi autómát megetetem és megitatom, lefektetem és sétálni viszem, hadd higgye, hogy van mamája.

Hervay Gizella

Nagy Attila,
2. osztály,
József Attila iskola,
Újvidék

Traktor

Berreg a traktor,
pöffen a füstje,
dübörög az úton,
indul a földre.

Durrog a traktor,
kattog a völgyben,
Zötyörög a hűvös
hajnali ködben.

Döccen a traktor,
zörren a zöldben,
döcörög a békés
reggeli csöndben.

Bartos Erika

Nagy Anita,
1. osztály,
József Attila iskola, Újvidék

Megy a traktor

Megy a traktor vas a talpa
zörög, fénylik a csavarja,
egyet gondol meg is áll,
az útszélén rápipál.

Egyet pipál, kettőt lépked
táncra kéri az ekéket,
táncra kéri teheti
vascsizmája van neki!

Vas a csizma, vas a derék
vas a henger és a kerék.
Vaskereke csupa lánc
illik hozzá ez a tánc!

Illik neki miért ne járja,
még a nap is őt csodálja.
Őt csodálja, őt lesi
vascsizmája van neki!

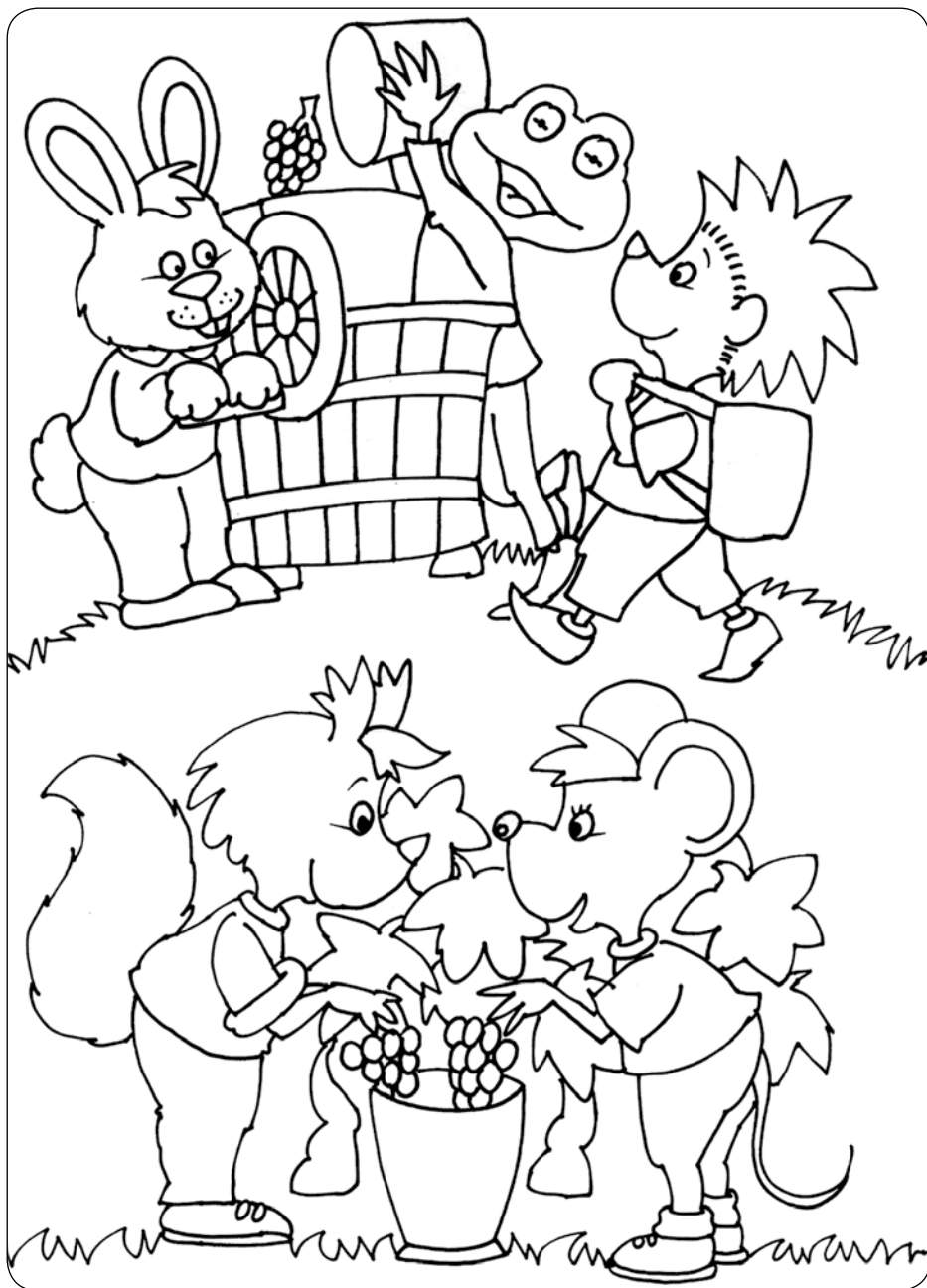
Szüdi György

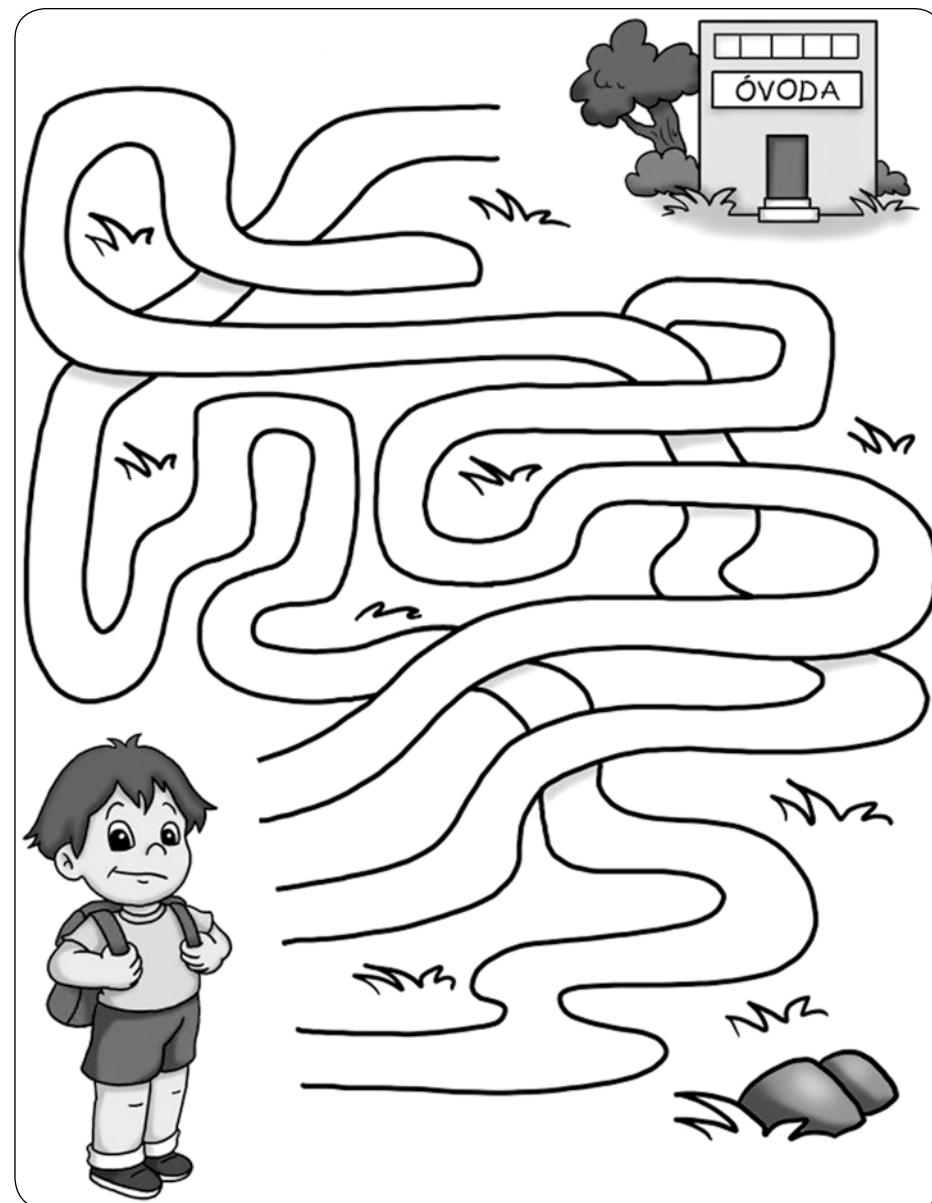
Likár Márk,
1. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Törökkanizsa

Színezd ki!

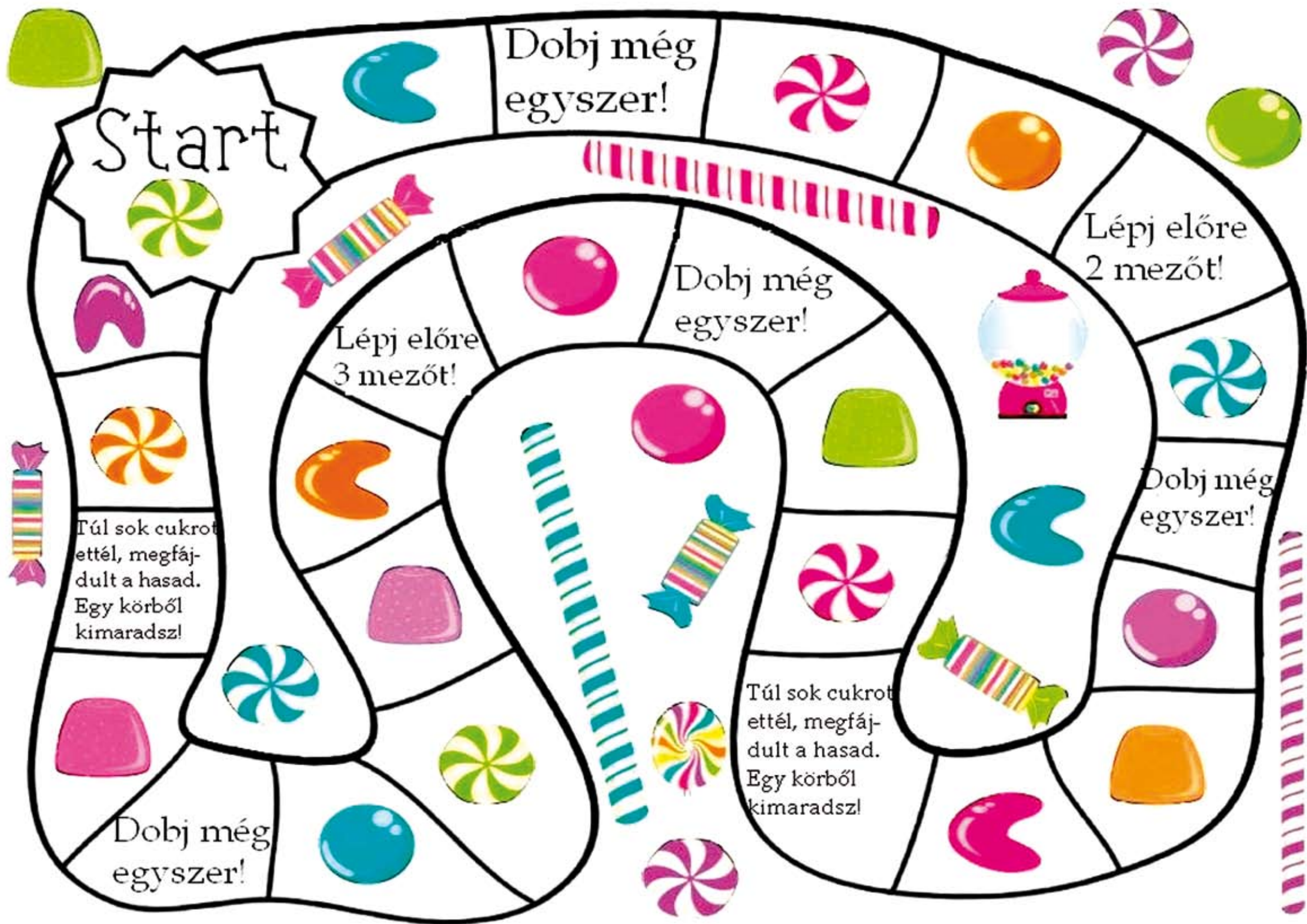

Melyik út visz az óvodába?

Vajon merre induljon el a kisfiú, hogy mielőbb találkozhasson szeretett óvónéjével, és játszasson egy jót a társaival? Menj végig egy ceruzával a három úton, és megtalálod közülük azt, amelyik az óvodához vezet!

Szárnybontogató

Búcsú az első osztálytól

Milyen szép volt
az elsők fogadása!
Örültünk, hogy végre
hátunkon az iskolatáska.

Gyorsan múltak
a hetek és hónapok.
Sokat játszottunk és tanultunk,
nem voltak unalmas napok.

Mindannyian megtanultunk
írni és olvasni.
Sőt, tudunk már
100-ig is számolni!

Itt a vakáció,
egy nagyot pihenünk,
azután pedig már
másodikosok leszünk!

**A topolyai Nikola Tesla iskola
1. d osztályának közös verse**

Az elveszett leány az erdőben

Volt egyszer hetedhét országon is túl egy
kis ház. Benne lakott Lotti és anyukája. Elmen-
tek az erdőbe szamócát szedni.

Miközben a szamócát szedték, Lotti észre-
vett egy cuki nyuszt. Elkezdte követni, és vé-
gül elveszett. Rátalált egy róka. Megkérdezte:

– Kérlek szépen, róka úr, kivezetsz-e a sűrű
erdőből?

A róka azt felelte:

– Szívesen!

Tulajdonképpen a róka sem tudta az utat,
de nem merte elmondani. Végül a medve
barlangjához értek. Lotti félénken mondta:

– De róka úr, ez nem is az erdő vége, ha-
nem az óriás medve barlangja!

A róka azt felelte:

– Te lány, hallgass, mert felébresztetted a
nagy medvét!

De már késő volt. Amikor a medve feléb-
redt, jó nagyot ordított. A róka félelmében
elszaladt. Lotti és a nagy medve egyedül ma-
radtak. A lány megkérdezte:

– Hallod-e te medve, kivezetsz-e az erdő-
ből?

A medve azt felelte:

– Csak akkor, ha hozol egy üveg mézet!

A medve adott egy üres üveget, amiben
el kellett hoznia a mézet. Lotti elindult mézet
keresni, útközben találkozott egy egérrel. Az
egér megkérdezte, mit keres. Lotti azt mond-
ta:

– Mézet keresek!

Az egér útbaigazította:

– Menj egyenesen, majd megtalálod!

Lotti megtalálta a mézet, és odaadta a
medvének. A medve kivezette az erdőből.
Így Lotti hazament az anyukájához, és szépen
elkezdett játszani. Egész nap azon gondolko-
dott, hogy milyen kalandja volt.

**Szalma Henrietta, Zsiga Dávid, Latinyák
Vivien, Kovács Oskolás István, Kispál
Tiffany, 3. osztály, Széchenyi István iskola,
Szabadka**

Kedvencem és én

Az én kedvencem egy kutya. Maxnak hív-
ják. Barna színe van. A szeme is barna. Hegyes
a füle. Mikor Max kicsi volt, nem tudta a nevét.
Egyszer Max elbújt a hidasba. Én kiabáltam,
de ő nem jött elő. Aztán meghallotta a kiabá-
lást, és előjött. Én nagyon szeretem a kutya-
mat, mert okos, ügyes és játékos kutyus.

**Hencsár Petra
2. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló**

Szárnybontogató

Az én kutyám

Az én kutyám neve Foltos. Úgy becézzük,
hogy Folti. A szőre fekete-fehér színű. Stafford
fajta. Leginkább maradékot és kutyaeledelt
eszik. Sokat megyünk vele sétálni és játszani.
Leginkább játszani szeret.

Jó házőrző. Nagyon szeretem.

**Szabó Réka
2. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve**

A telhetetlen vaskályha

Nem messze tőlünk volt egy vaskályha.
Hatalmas volt a szája és étvágya. A gazdája
nem győzte rakni bele a fát, mert mindig kö-
vetelődött. Egyszer megharagudott a gazda,
és teljesen telerakta fával, hogy megtudja,
nem is olyan jó színültig tele lenni. Ezek után
a vaskályha nagyon elpirult a sok melegtől.
Megígérte, hogy többet nem fog fáért kö-
vetelődni. Így továbbra is boldogságban és
melegségben éltek. Itt a vége, fuss el véle. Aki
nem hiszi, járjon utána!

**Dudás Gergő
3. osztály, Október 10. iskola, Szabadka**

Varázsmese

Képzeldétek, kivel találkoztam a Csikér
partján!

Egy krokodil-siklóval.

Meglepődve kérdeztem:

– Miért vagy itt?

Azt mondta, azért jött, hogy teljesítse egy
kívánságomat.

Én pedig azt kívántam, hogy tudjak be-
szélni az állatokkal.

Azóta értek az állatok nyelvén.

**Geler Noel
2. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér**

Pöttyös mese

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy
pöttyös bolt. Abban minden pöttyös volt. Ha
valami kockás lett volna, az én mesém is to-
vább tartott volna.

**Tiszta Viktória
2. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin**

Csalimese

Volt egyszer egy anyóka, aki nagyon szere-
tett fonni. Font, font, font... Addig font, amíg
apóka azt mondta, hogy fejezd be! Ha anyóka
tovább font volna, az én mesém is tovább tar-
tott volna.

**Vecsera Levente
2. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin**

A fecske

A fecske tollas állat.

Kis termetű madár. Kétféle állat. A fecs-
kének fekete a színe, a hasánál fehér. Tojás-
sal szaporodik. A fészket az istállóba vagy az
eresz alá építi. Összel elrepül Afrikába, és ta-
vasszal visszajön Európába.

Óvjuk, mert összeszedi a károsító rovaro-
kat.

**Surányi Vivien
2. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér**

A mi barackfánk

Minden évben szép termést hoz a kertünk-
ben álló jó öreg barackfánk. Szeretem, mikor
eljön a nap, és együtt a szüleimmel leszedjük
a gyümölcsöt. Apa létráról szedi, anya pedig
bottal veregeti, és én mind összeszedem a
földről a kosárba. Másnap lekvárt főzünk be-
lőle a nagyival.

**Fátyol Evelin
2. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka**

Őszi munkálatok a földeken

Szeptemberben a betakarítással megkezdődnek az őszi munkák a szántóföldeken.

Ebben a hónapban szedik a gyümölcsök közül a csonthéjasok nagy részét, az őszibarackot, a diót, a szilvát, az almát és birsalmát, valamint a körtét. Ekkor szedik fel a földből a burgonyát és a hagymát.

Szüret

A legnagyobb őszi munka a szüret. Régebben többnyire Szent Mihály napján (szeptember 28.) kezdték a szüretelést. A szüret társas munka volt, amely inkább szórakozásnak, mint munkának számított.

Ősszel történt a cukorrépa betakarítása és az őszi szántás, majd az őszi vetés.

Szántás

Az őszi mélyszántás célja a talaj forgatása. A szántás során a termőföld felszínét forgatják meg, előkészítik a vetésre. Ez azért is fontos, hogy télen megkönnyítse a csapadék földbe szívódását. Ezt a tevékenységet a nyár végétől a tél beálltaig végezték. A szántás legfontosabb eszköze az eke.

Vetés

Nagyon fontos őszi munka a vetés. A vetés a termőföld maggal történő beszőrása. Régen ezt a munkát kézzel végezték, ma már ez is gépekkel történik. Először a gabonát kell a földbe vetni, hiszen erre embernek, állatnak egyaránt szüksége van. Az őszi búzát és rozst szeptember elején kezdik vetni. A tavaszi vetéseket akkor kezdik el, amikor a föld már nem fagyos.

Boronálás

A boronálás a göröngyös föld egyengetésére, az elvetett mag betakarására szolgál. E munka elvégzése során megszűnik a talaj egyenetlensége, növekszik a talajréteg levegőcseréje, és csökken a kiszáradásának veszélye.

Őszi betakarítás

A szántóföldi növények többségét a magjáért termesztik. Ezeket a növényeket akkor kell betakarítani, amikor a szemtermés beérik. Ennek ideje szeptember, október. A kukorica az egyik legfontosabb takarmánynövény; felhasználása igen sokoldalú, az emberek is fogyasztják.

Fakó lovon léptet

Fakó lovon léptet,
dűnnög, dudorászat.
Számba veszi minden
kincsét a határnak.

Megnézi a krumplit,
a tengeri táblát:
messziről meglátszik,
ha jól megkapálták.

Aztán gyalogosan
a kertekhez kószál:
leng utána egy-egy
ezüstfehér hajszál.

S amint megy, a fákról
alma, dió, körte,
szilva, barack pottyán
elébe a földre.

Nézelődik az ősz
– mert ki más is volna –,
nézi mi lenne még
végezni valója.

S amint nézelődik,
lát egy vetőgépet,
és nekilát mindjárt
a búzavetésnek.

Kányádi Sándor

Lopják az úr szőlőjét

ism

Lop-ják az úr sző-lő-jét, vá-rom a ke-rü-lő-jét.
Ha itt ér, sza-la-dok, ha nem ér, ma-ra-dok.

*Lopják az úr szőlőjét,
várom a kerülőjét.
Ha itt ér, szaladok,
ha nem ér, maradok.*

Egy „csősz” guggol eltakart arccal a kör közepén. A dal végén szalad, ki merre lát, ezekből fog meg egyet a csősz, aki a kör közepére guggol. Futás után azonnal újra összefog a kör.

Találós kérdések

Esik eső csepereg,
Sárga levél leperreg.
A nap is már rövidebb,
melyik évszak lehetek?
(zső)

Volt ám nekem zöld kabátom,
azt viseltem egész nyáron.
Nagyot nőttem pár hét alatt,
a zöld kabát széjjel szakadt.
Mi az?
(əɟɛɟɛɟəɟ 'oɟ)

Sok szeme van, mégse lát,
átbújik a présen át.
Lehet lila, kék, zöld, piros,
gömbökből áll és illatos.
Fürtben terem és édes,
ki bekapja, szép lesz!
(oɟoɟs)

Zöld burokban születtem,
mikor aztán nagy lettem,
a zöld burok kifeslett
és az úrfi kiesett.
(oɟp)

Kötekedik fűvel-fával,
játszik mások kalapjával,
lovagol az ember hátán,
soha nem áll saját lábán.
Mi az?
(ɟɛɟs)

Nincsen kezem, nincsen fejem,
Csak palástom, s hosszú nyelem.
Napsütésben itthon hálok,
de ha esik, utcán járok.
Mi az?
(oɟɛɟəɟə)

Traktor fapálcikából

Szükséges anyagok:

- fapálcikák
- zöld vagy piros festék
- ecset
- ragasztó
- fekete, sárga és fehér papír
- olló

Elkészítése:

Öt fapálcikát fektess egymás mellé, mintha kerítés lenne. Öt másik fapálcikát helyezz rájuk keresztben, majd ragaszd is rá őket! Amikor elkészültél a ragasztással, tedd félre megszáradni. Amikor teljesen megszáradt a ragasztó, fest be a pálcikákat tetszés szerint zöldre vagy pirosra! A fekete papír-

ból vágd ki a traktor kerekét, sárgából pedig egy kisebb kört, majd ragaszd egymás tetejére, és erősítsd fel a ke-

reket a helyükre! Vágd ki az ablakát is fehér papírból! Ha minden a helyére került, kezdődhet a játék!

A traktor

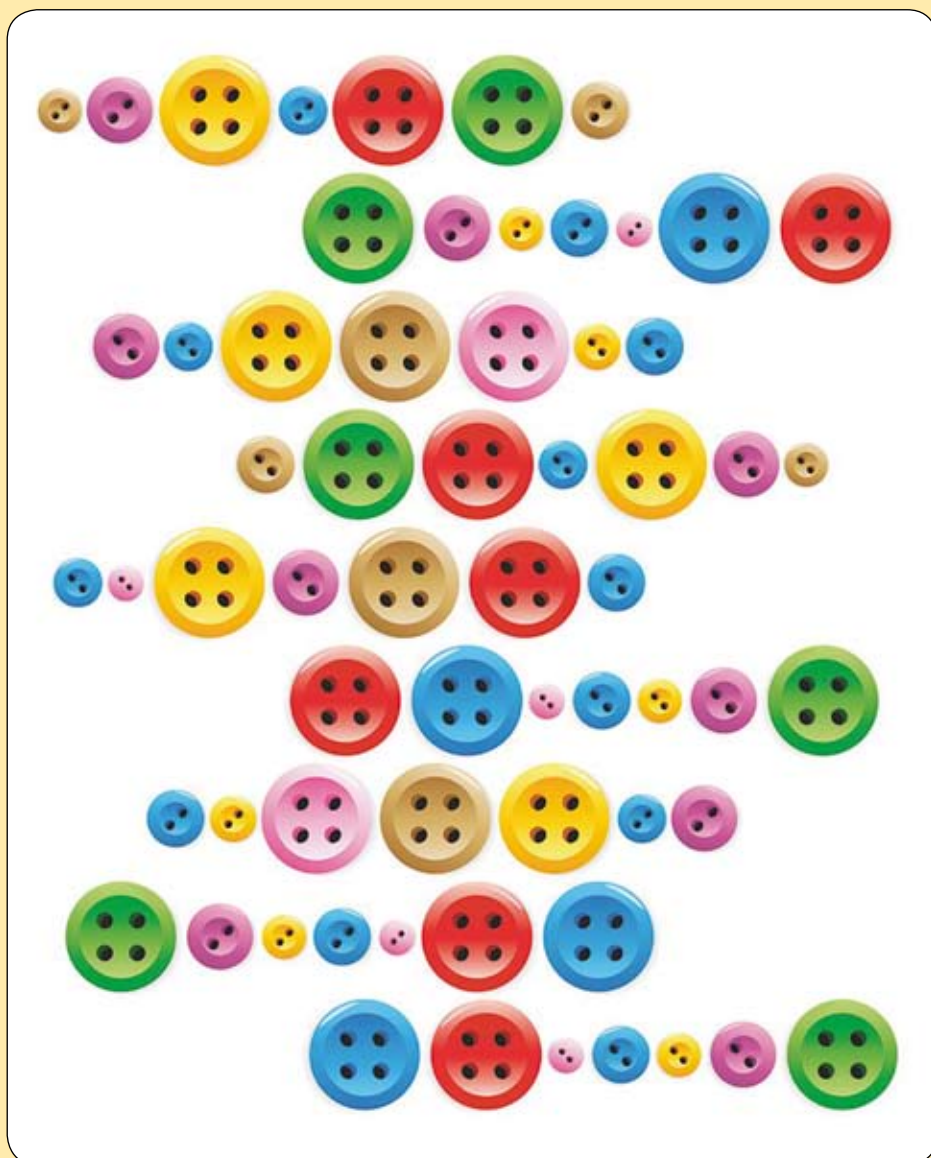
*Hatalmas a kereke,
Van pirosban, zöldben,
A mező a terepe,
Sokat túr a földben.
Elveti a magokat,
Ebből lesz a búza,
Amit nyáron learat,*

*Azt haza is húzza.
Tudod már, hogy mi lehet?
Ez Kicsim: a traktor,
Korán kel ki vezeti,
Minden reggel hatkor.*

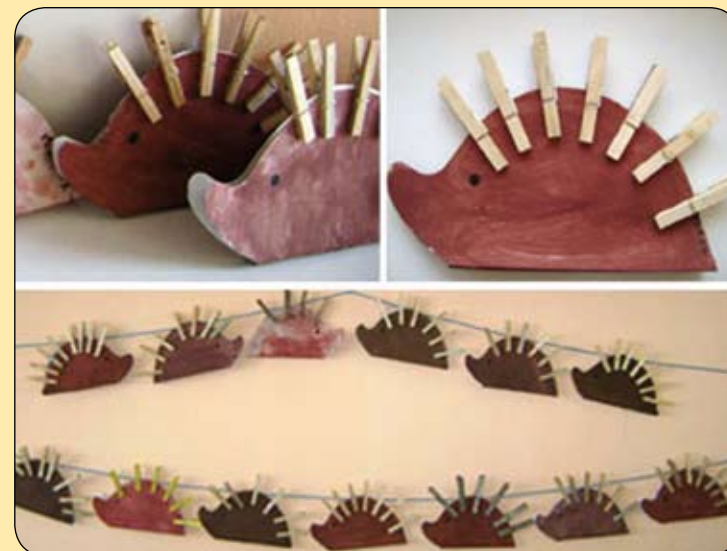
Várfalvy Emőke

Gombolkozz logikusan!

Sok-sok szép színes gomb, látszólag összevissza dobálva. Pedig valójában egyáltalán nem: minden sornyi gombnak megvan a párja a képen, csak éppen fordítva, vagyis úgy, mintha tükörben néznéd. Egészen pontosan csak majdnem mindegyiknek, ugyanis van egy olyan sor, amelyik páratlan. Találd meg a 4-4 egyforma gombsort, s meglesz a kakukktojás is!

Barkács

Süni ruhacsipeszből

Szükséges anyagok:

- fa ruhacsipeszek
- kartonlap
- tempera
- olló

Elkészítése:

Kartonra rajzold meg a süni testét, és vágd ki! Használhatsz cipősdobozt vagy bármilyen keményebb lapot. A süni testét festd be temperával mindkét oldalán, és rajzold rá a szemeit és az orrát! A ru-

hacsipeszeket úgyszintén tetszés szerint kifestheted. Hagyd megszáradni mindet, majd a facsipeszeket erősítsd sorban a süni hátára!

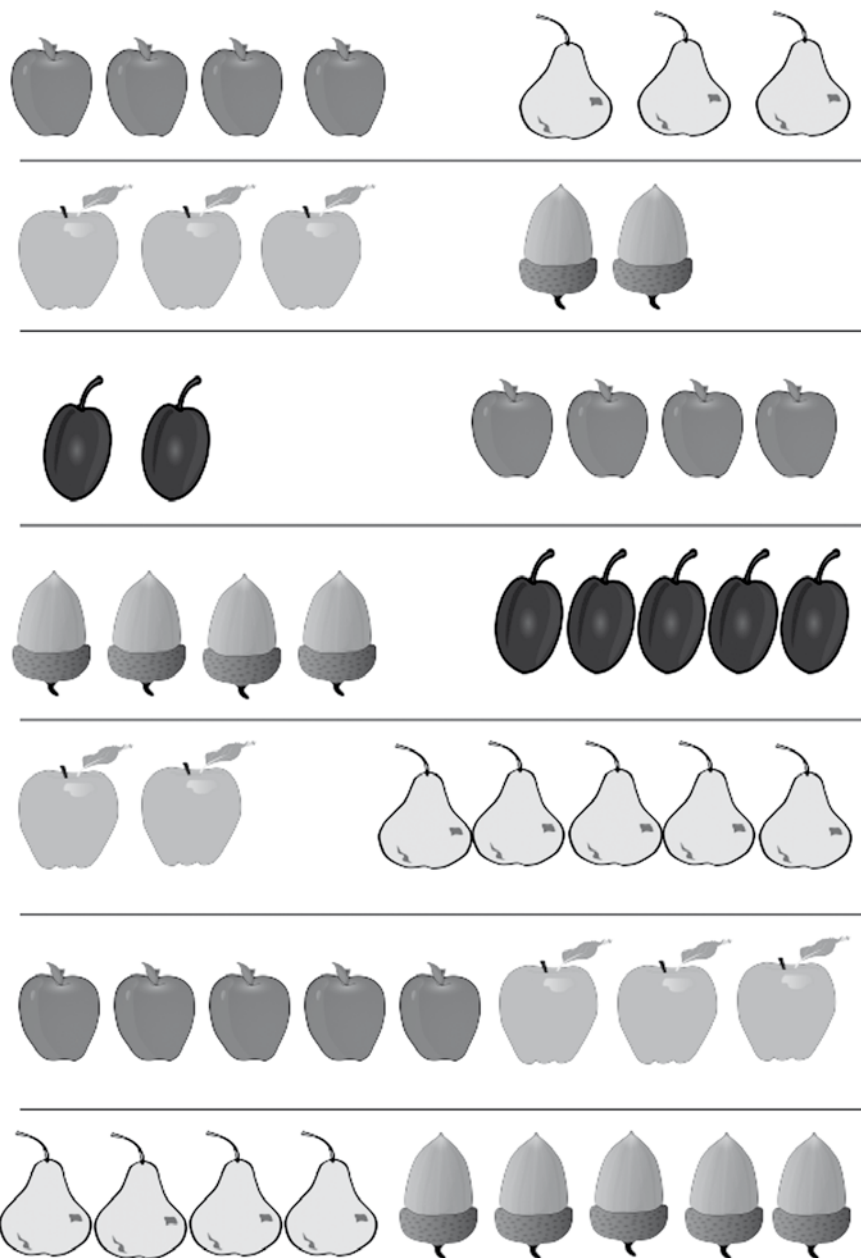
Már készen is van!

Tanuld meg hozzá a következő mondókát is:

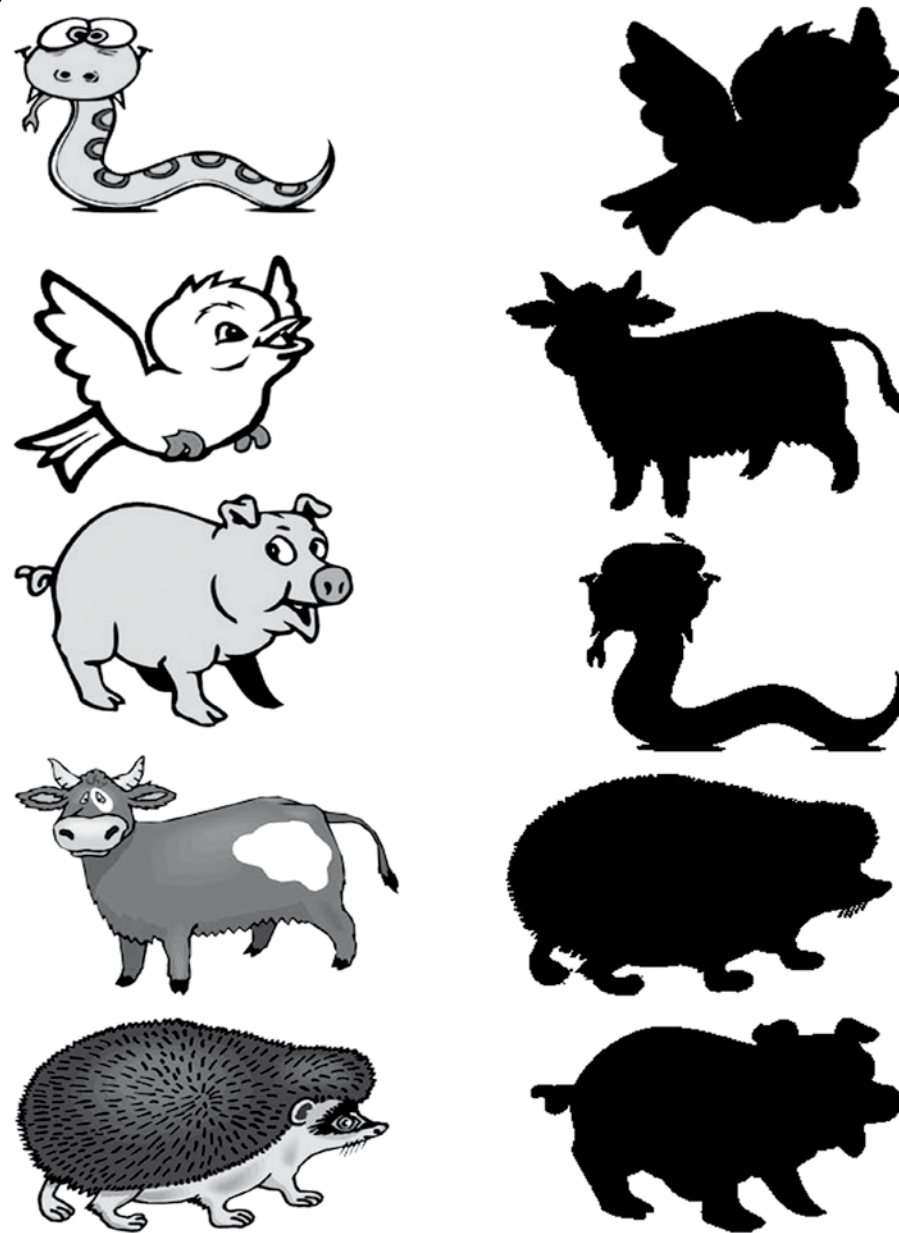
*Süni, süni, sünike,
sétálgat az erdőbe.
Tüskés hátán falevél,
megvédi, ha jön a tél.*

Melyik a több? Karikázd be!

Árnyékkereső

Kösd össze az állatokat a saját árnyékukkal!

Állatvilág

A sünn

A sünn a hátán növe tüskékből álló „páncélzatával” tartja távol magától ellenségeit. Ha összegömbölyödik és egész testére ráhúzza szúrós kabátját, akkor minden oldalról védett.

Teljes nyugalommal indulhat vadászni, közben fűtathat, doboghat a fűben. Hol egy csigát, hol meg egy bogarat talál. Ha szerencséje van, akkor egeret is elkap. Friss gomba és édes gyümölcs egészíti ki ennek a mozgó tőpárnának az étrendjét. Míg a felnőtt sünn disznók valóban magányosak, a fiatalok sokáig az anyjuk mellett maradnak, és az esti táplálékszerző körúton libasorban mennek utána. A sünnnek szinte egyáltalán nincsenek ellenségei.

A sünn nagyobb kertekben megtelepíthető, ha a bokrok alatt meghagyjuk az avar, és valamelyik védett sarokban száraz levelekből és gallyakból nagyobb kupacot készítünk,

ahol októbertől áprilisig téli pihenőjét tartja. A sünn könnyen szelídül, ragaszkodik tartózkodóhelyéhez, és megszokja az emberek közelségét is. Éjszakánként nagyon sok kerti kártevőt pusztít el. A kutyák többsége veszélyt jelent a sünnre, így ha kutyád van a kertben, akkor sünn inkább ne szoktass oda. Ha mégis bemerészkedne, a saját érdekében vidd biztonságos helyre!

Tudod-e?

A sünn látása gyenge, a táplálékot elsősorban kiváló szaglásával és hallásával kutatja fel.

Ha megijeszti, összegömbölyödik, és kimeresztli a tüskéit, ami kitűnő védekezés a ragadozók ellen, de nem jön be a járműveknél. Nagyon sok sünn elgázolnak, mert az autó közeledtével ijedtükben összegömbölyödnek ahelyett, hogy elfutnának. Az óvatos vezetés sok sünn életét mentheti meg.

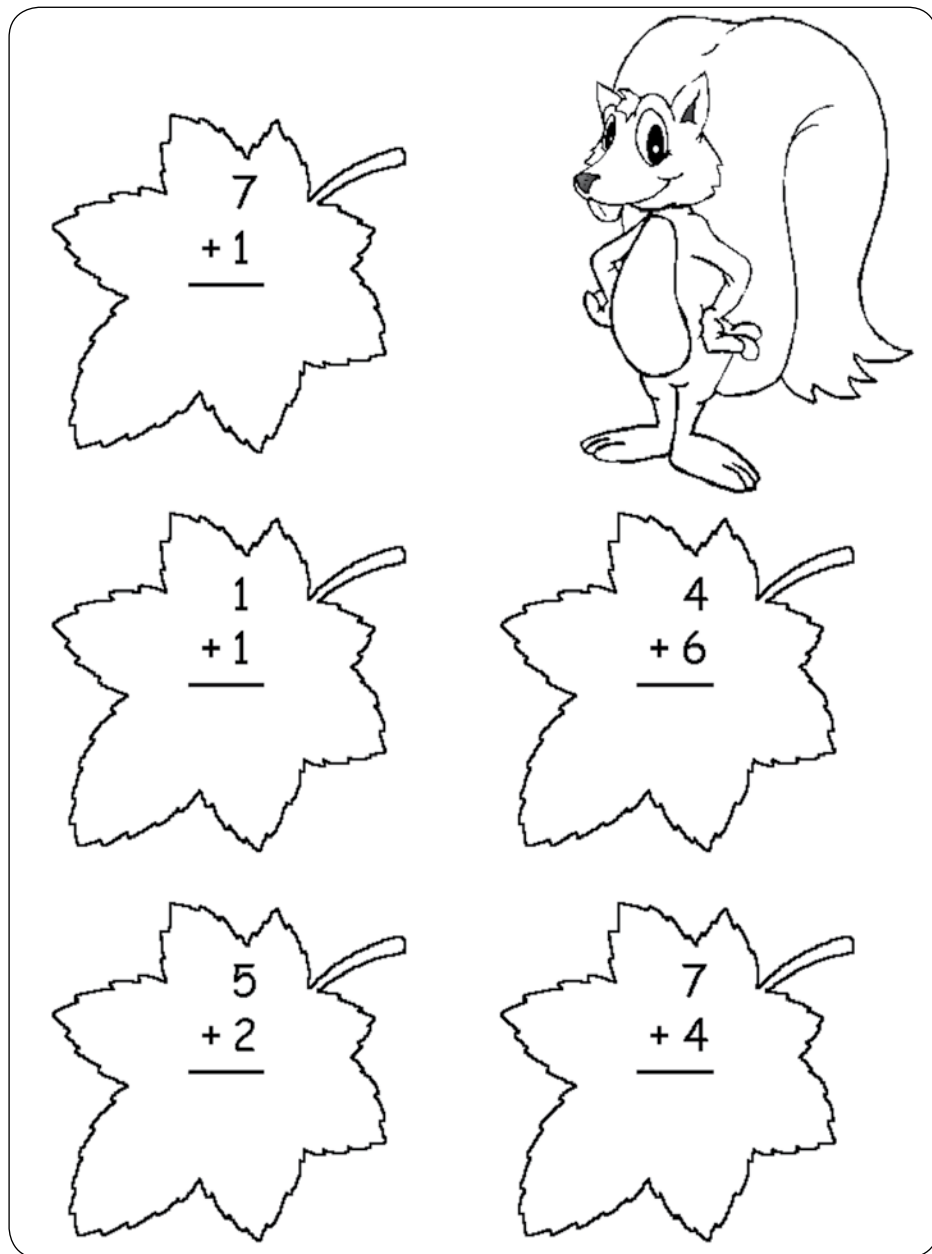
Őszi sünni

Őszi sünni vagyok, az avarban járok,
élelmet keresek, – mikor, mit találok.
Apró gyümölcsöket, néha egy-egy almát,
ezzel építem fel raktáram tartalmát.
Készülök a télre, mikor nem lesz semmi,
akkor is legyen majd a sünnnek enni.
Visszavonulok majd, nagyon sokat alszom,
a lélegzetemtől mozog csak a bajsom.
Mikor felébredek kicsi pocim éhes,
gyümölcscsel megtömni akkor esedékes...

Aranyosi Ervin

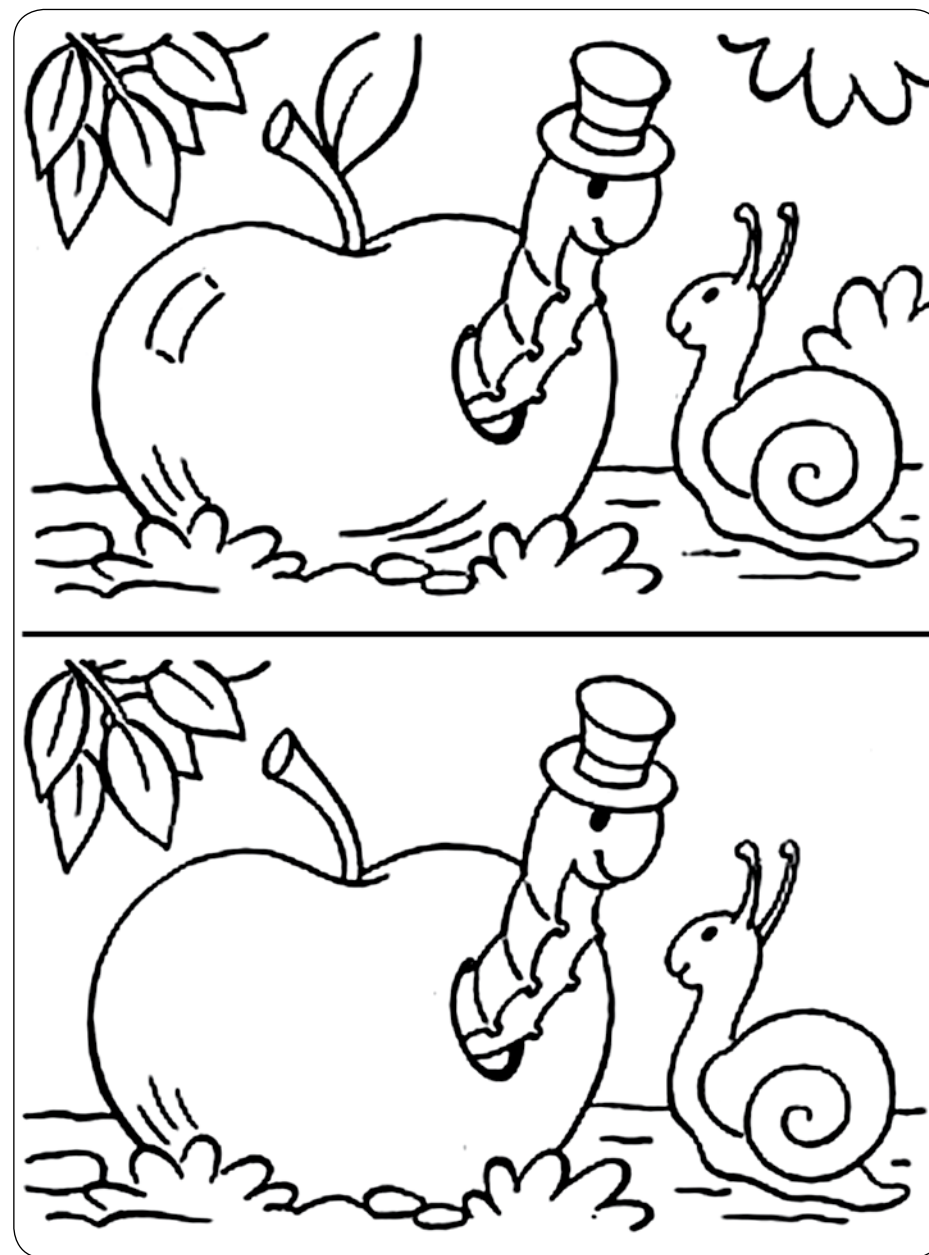
Matekozzunk!

Segíts a mókusnak elvégezni az összeadást!

Különbségkereső

A két képen öt különbség van. Megtalálod őket? Színezd is ki a rajzot!

Kis képtár

Kujundzsity Tifani

2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Ivankov Lilla

2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Márton Lilla

3. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Nagy Gergő

4. osztály, Emléiskola, Zenta

Dégi Norbert

2. osztály, Szervó Mihály iskola, Muzslya

Márki Vivien

2. osztály, Szervó Mihály iskola, Muzslya

Szárnybontogató

Az én csalimesém

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon túl, volt egy elefánt, aki cirkuszos volt. Feldobta a labdát, bekapta az almát. A legyeket rugdosta, a lepkéket beszippantotta. Egy jó nagyot tüszentett, kiszálltak az ormányából a szúnyogok. Aki találkozik velük, adja át nekik az elefánt üzenetét: gyertek hozzám vissza!

Ert Lea

2. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

A boszorkány és fekete macskája

Egyszer volt, hol nem volt, sötét erdő mélyén, élt egy gonosz boszorkány és a fekete macskája.

Ez a macska imádott a kertben gödröket ásni. Egy nap a nagy ásás közepette, rábukant egy arany varázspálcára. Ha a macska tovább ásott volna, az én mesém is tovább tartott volna.

Horvát Viktória

2. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka

A róka

A róka szőrzete vörös. Lompos farka van. Az erdőben él. Ragadozó állat.

Magányosan él. Nem szeret ásni, ezért más állatok odújába költözik. Itt neveli kölykeit. Megtanítja őket vadászni. A róka rovarokat, rágcsálókat, nyulakat, de legszívesebben baromfiféléket eszik.

Ravaszágáról híres. A népmesékben mindenki eszén túljár.

Szemerédi Orsolya

2. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Az én iskolatászkám

A táskámat anyukámtól kaptam, amikor első osztályba indultam. Téglalap alakú, színe rózsaszín és van rajta egy Barbi-s kép. A táskámban könyveket, füzeteket, tolltartót és vizet viszek. Néha az ugrálókötelet is beleteszem. Nagyon tetszik, mert szép és van rajta egy Barbi-s kép. Ígérem, hogy még sokáig vigyázni fogok rá.

Mihályfi Viktória

2. osztály, Sonja Marinković iskola, Nagybecskerek

A két nyuszi

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy réti nyuszi és egy mezei nyuszi. Megérkezett a tavasz első napja. Mindkét nyuszi elindult élelmet keresni. Összetalálkoztak egy veteményesben, de ott csak egy répa volt, a nyuszik veszekedni kezdtek, és a répa eltört. Mikor a fél-fél répát a talicskára tették, azoknak visszantört a másik fele, és akkorára nőttek, hogy a nyuszik alig bírták hazavinni.

Akár hiszed, akár nem, mindkét nyuszi jövő tavaszig ette a répát.

Írta és rajzolta: Dér Tamara

2. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A dzsungel és lakói

Öreg Dominik
Samu Mihály iskola, Péterréve

Balázs Horváth Blanka
6,5 éves óvodás, Topolya

Jánosics Réka
3. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Viola Renáta
3. osztály, Széchenyi István iskola, Szabadka

Penk Miklós
2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Német Jázmin
2. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka